

PUŠTA DA UDEM

ARETÉ
IZDAVAČKA KUĆA

Za izdavača: Nina Gugleta

Edicija: Novi talas starog kontinenta vol 1

Glavni i odgovorni urednik: Nina Gugleta

Urednik izdanja: Ana Marija Grbić

Naslov originala: Beenged

Prevod: Marija Cindori Šinković

Lektura: Irina Vujčić

Korektura: Aleksandra Dunderski

Oblikovanje korica: Jana Vuković

Štamparija: Kontrast

Tiraž: 1200

Izdavač: Arete, Beograd

© Copyright by MagvetőKönyvkiadóésKereskedelmiKft.

Copyright za srpsko izdanje © Areté, 2018

PUŠTA DA UĐEM

Judit Sanislo

Prevod

Marija Cindori Šinković

Demon

Sve je mirisalo na njega, odeća, šake, ormari, podlaktice. Mirisao je kao niko pre njega, to mu je više puta saopštila i preko es-em-esa i preko mejla. Zнала je, naravno, da svaki čovek ima drugačiji miris, ali ovaj miris oblaka naprosto joj nije pasovao, morala je stalno da ga ispisuje iz sebe. Njegove hemikalije, njega samog. Taj jutarnji slatunjav miris ustajali miris njegovih usta.

Dahni mi u vrat.

Noge mi klecaju od tebe, ne čini to.

Ipak, nastavi.

Tako su se zajedno kretali po kuhinji, kroz piljarnicu, u Rosmanu i u krevetu, kao da plešu. Bilo je, doduše, neke koreografije, ali ona je bila zajednička, spontana, nedogovorena. Prosto je nadolazila. Ako bi samo pomislila na lice onog drugog, ledene ruke bi joj se ježile, kapci bi je pekli i htela bi da se zavali na leđa kako bi se sasvim predala sitnim trzajima udova. Ako bi samo pomislila na njegov glas, podlaktica bi joj se osula ospičama. Taj glas bio je ponekada nazalan, ponekada nezgrapan, pomalo preglasan, ali uvek samo

njegov, a od toga bi je uvek podilazili

žmarci.

Ja napred, on nazad, ja napred.

Nemoj to, pašće mi naočari.

Ipak, nastavi.

Kada bi jeli, gledali bi se u oči. Osluškiivali bi mljacka-
nje, kako bi od tvrdog postalo meko, od

mekog tvrdo. Osmatrali bi micanje vrata, žila, ruke koje
seku meso, usne kako srčuci vrskaaju

tokom govora, nisu mogli da se zasite jedno drugog. Pre
toga su kuvali zajedno, nemo. Sve je

bilo podeljeno, daske za sečenje, noževi, svaki kutak
uzane kuhinje, milovanja uz pomeri se

malo i masna coktanja. Otkrivala je na njemu uvek
novu dlaku, novu boru, svuda u stanu, svuda

u gradu, u svako drugo doba dana svetlost je drugačije
na njega padala, tome se uvek čudila, to je

uvek trebalo da izrazi.

Meko.

Tvrdo.

Meko.

Sa ovim nije mogla površno da se izbori. Odavno to više
nije želela. Svaki pokret, bilo uspešan,

bilo nezgrapn, svaka preduhitrena ili prazna rečenica
postajala je duboka. Ako su razgovarali o

bivšim prijateljicama i ljubavnicima, njih bi potcenjivali
ili karikirali. Radili su sve baš onako

kako im se u datom trenutku činilo dobro. Svađali su se
kao deca i mirili kao odrasli.

2

Volim te, jebiga.

Obožavam tvoju divnu fizionomiju.

Znali su, postoji takvo; znali su, ne postoji takvo. Postojao je on u smrdljivom tramvaju, kraj

bifea na železničkoj stanici, na mašini za pranje veša.

Čak i kada bi plakao, smejao se, vređao ili

cedio kroz zube besmislene reči koje se više nisu mogle povući natrag.

Meni se već digao.

Jednom mu je pridržavala glavu dok je povraćao i tada su oboje pomislili, ali nisu rekli, nijedno

od njih nije izgovorilo, trebalo bi se ovako i roditi i umreti. Sve što je patetično valja raditi

jednostavno. Držati glavu drugom čoveku, svejedno ko je on, i zašto baš on.

A onda, juče je rekao da ne želi da je vidi, nikad više.

Čupanje, plevljenje korova, samopotvrđivanje

Dođi, Leli, ispričaću ti lepu priču bez prošlosti, priču od tačaka, olovkom spojenih linija, s

mного stvarnih motiva, znaš, ono što voliš, udaraću

Leli po ispupčenom potiljku misleći pritom

na njene čudne gležnjeve od kojih su dva sa spoljašnje strane noge. Trebalo bi ih videti jer to se

ne može opisati, smejuljim se, vidiš, Leli, a ima takvih stari u književnosti, napisana reč nije sve.

Dve kosti gležnja na jednoj nozi, sa spoljašnje strane. E, to je već nešto. I treba ih pokazati. Nije

sve književnost, vidiš, Leli, to se da osetiti i pokazati.

Dakle, dođi Leli, da čupamo, plevimo korov, da se obostrano malo samopotvrđujemo. Ne mari

ako ne razumeš, ne mora se uvek sve razumeti, dve gležne kosti na jednoj nozi, spolja, ispupčeni

potiljak, znaš. Ima stvari koje treba samo osetiti, ako

rukom, onda rukom, ako nečim drugim,
onda nečim drugim. Voliš me, je li? Ne smejujli se. Nije
zabavno. Cela tvoja prošla godina.

Stidiš je se, je li? Dobro, nije baš prijatno, ali ako to ne
izgovaraš svaki dan, ako ne prosipaš bez
razloga te kurvinske reči svakome koga sretnoš, onda
nije nelagodno. Ako jeste, znaš, ni onda
nije.

Sigurno svako tvoje iščašeno osećanje ima osnova. Bar,
eto, ima osnova. Gležanj, potijak i tako
dalje, ali znaš. Opuštaš se? Cerekaš? Spuštaš s ramena
majicu što se zakopčava pozadi, kobajagi

kliznula? Grudi ti male, a pun kufer osećanja, je li?

Gledaj, starica putuje autobusom iz mesta A u mesto B.
Ima svoje A i ima svoje B, nosi sa

sobom ono što je ona, iznutra, u sebi, za sebe, srećna,
ali kad bi je upitala, ne bi razumela, ili bi

rekla, ne, ne, ne nosi ona ništa, kome da nosi bilo šta. Ili
pogledaj ono dete što briše nos o

rebrasti rukav svoje jakne, izgovori to – rebrasti rukav –
nema tako nečeg na svetlu, a onda vidiš,

ipak, ima, curi, briše u rukav, jakna. Ne razumeš, je li?
Srećan je, a pojma nema o tome. Nema

reči za ono što je on iznutra, novi, rukav, gležanj, srećan.

Imaš posao, Leli, imaš novca, ne treba uvek da kupuješ
jeftin sir, Leli, nemoj nositi tuđu

odgovornost tu u uleglim grudima, malo desno ili baš
malo levo od mesta gde ti je kliznula s

ramena bretela. Imaš bretele, izgovori tu reč – bretela –
to je sve tvoje, dva gležnja, ispupčeni

potiljak, bretela i tako dalje, ne smej se, osećaš me, pa
šta. Kako da ti ispričam, Leli, ja, Leli, da

nema u tebi katetera, ni za srce, ni za bubrege, a i iz majke su ti ga izvukli, dobro, pumpa, ali za tako nešto treba neki strani materijal, uz to nešto teorijsko da bi imalo smisla što inače nema, na primer, doživotni kateter tvog brata.

Šećerna bolest, strah, sjebanih dvanaest tačaka ezoterika, znaš. Stomak ti je ravan, ko zna dokle, njega treba da voliš, polako će u njemu usahnuti mogućnosti, pod uleglim grudima u tvom velikom telu još malo i neće biti mesta za drugog, samo za štabibilo i štaćebiti. Ne smeješ se.

Smej se slobodno, što se sad ne smeju liš? Dobro je osećati, dobro je osećati i ono što je loše,

dobro je i stideti se, ispod i iznad pojasa, dakle, potiljak, gležanj, ulegle grudi, pumpa, stomak i

tako dalje, upravo to govorim, ulegneš i tamo gde bi mnogi voleli. Smeješ se, dobro je, Leli,

volim te, to ti govorim, to staje u ovo sve, razumeš?

Sve staje u ovo, razumeš, izgovoriću sve, za prostor unutar tebe ionako niko neće čuti osim tebe

jer ti i ne postojiš, znaš. Leli, to smo se već prošli put dogovorile. Privij se. Volim te, Leli, luda

si, lepa, ulegla, velika, slatka, voliš me, izbočina, rukav, nešto.

Otac ovako kaže

U kancelariji isleđivanje. U ženskom toaletu, iz jedne ve-ce šalje krvavi tragovi vode do slavine.

Poluzgrušani, cipelom razmazani tragovi. Pretpostavljamo, ali nemamo činjenice za kako i za

zašto. I zamisliti je – fuj! Dve koleginice koje imaju

menstruaciju još uvek nisu u kancelariji.

Stanje je sve napetije. Ona koja je zadužena za klijente odlučna je, pita svaku koleginicu po redu

i, naravno, svaka poriče da je to njen trag. I ja bih porekla. Nijedna se nije zacrvenela, svaka je čvrsta. Mi smo čvrste, a ne ona koja je to uradila.

Trinaest žena, nijedan muškarac. Sve znaju svačiji ciklus. Sad, da li je bilo osmatranja ili nije bilo osmatranja, tako nešto niko ne pita.

(Apdejt: Više nema tragova krvi. Obrisala ih je ona koja nije bila. Trinaest olakšanja, odjednom, nemih, pognutih pogleda.)

Prošle godine otac je bio na mom radnom mestu, ali stigao je samo do ve-cea. Dalje ga nisam

pustila. Otac kaže, dakle, kod vas nema nijednog muškog. Dogovorila sam se sa ocem da će

sledeći put ući i u kancelariju, svakoj ću ga predstaviti. Pripriškilo mu se, samo je zato došao kod

nas gore. Muški ve-ce je devičanski i čist. U snežnobelim pisoarima su neki gumeni ulošci,

pomalo žučkasti. Spremačica jednom nedeljno i tamo čisti. Ali čemu?

Pomislila sam da ću zajahati muški ve-ce. Tada smo tek slutili da otac posle toga neće nikad više

ni prići blizu kancelarije. Otac sad leži kod kuće.

Čovek je najgori roditelj, otac ovako kaže. Mama slonica tri dana čeka da se novorođeno slonče

uzdigne na prednje noge, znaš, posrće, hramlje na kolonima, ne može da se podigne posle

rođenja, ne može tri dana. Drhtao je očev glas, ali bio je pesnički, ej, baš pesnički, drhtao je kao

kolena slončeta na Animal planetu. I još je rekao, dok sam bila na terasi i stavljala digitalni

termometar u futrolu, nemoj da ti padne, nemoj da se unesrećiš, najbolje ga drži sa obe ruke, sine. Ovako kaže otac.

4

I bi nesreća.

Bože, saberi se, puna sam srama i prošlosti.

Samo da ti ne padne. Sine, samo da ti ne padne.

Umreće. Umreću. Komšinicin unuk će umreti. I nosorog u zoološkom vrtu će umreti, i riba u

danonoćnoj smeni će umreti. Mis univerzuma će umreti, i demobilisani granični policajac će

umreti, unuk ministra bez portfelja će umreti, i poslednji Mohikanac će umreti. Ima ga, a neće ga

biti. Svako će umreti. Neki ipak uvek žive, odjednom mnogo njih. I pored mnogih umiranja.

Može se o tome pričati, bar još neko vreme. Ali onda će umreti i onaj koji priča. Pre toga još

priča onom koji živi, živi duže od njega, još pre nego što će on umreti. Izneće smeće pre nego što

umre, može da hoda pre nego što umre, zna da vozi invalidska kolica pre nego što umre, još

dugo ne povrati sve pre nego što umre, i još će mu se često dignuti pimpek pre nego što umre,

grudi mu rastu malo više ili malo manje pre nego što će umreti, vidi, neko ga drži za grudi pre

nego što će umreti, priča, pre nego što će umreti. Sažetije, sve sažetije. Jesmo, posle nismo, a

kako je dobro dok jesmo, a jebeno kad nekog odjednom nema.

Vozić, poslednja stanica

Dve devojčice. Jedan dečak.
Donesi već te rolere, nesrećo.
Devojčica jedna tanušna, druga debljuškasta. I bucmast dečak.

Ali, on je dečak.

Evo, nosim, al' težak je.

Osmogodišnjaci.

I mi možemo, i tebi će trebati.

Neka bezosećajna, instinktivna surovost.

Zauzimaš suviše mesta. Pritiskaš me laktom.

Debeljuškasta devojčica je nezaštićena.

A tvoj bude, budalo.

Čelićio bi je život. Ona se opire, nije očelićena.

Uvek samo histerija, a?

Debeljuškasta je nezaštićena.

Šta ti sad fali?

Bucmasti mališa samouveren. Mekih, finih pokreta.

Ništa.

Neko vreme balansira između devojčica, ali ipak se više obraća tetoviranom leptiru na koščatom, mršavom ramenu.

Mamicu je tako ubolo da je nabubrilo duplo.

Salasta, velika nelagodnost devojčice. Najumiljatija u čitavom vozu.

I od tvog još veće.

Bucmasti dečak se smejulji. Dvoje uvek tako sede da treći bude na putu. Ili mršava ili debljuškasta.

Dečak nosi rolere debljuškaste devojčice. Jednom.

Čitavog života ta treća biće im na putu.

Volela bih da pišem o muškarcima

Moja malenost sužava mi vidik, svet posmatram kroz uski otvor, sve vidim kao malo, a sebe kao najmanju. Od razdražljivosti kosa mi polako opada, zepšće mi velika bezoblična nepokrivena glava, neću imati iza čega da se skrijem, na kraju će mi i uši otpasti.

– Kažite mi, draga mala, malena gospođice, da li ćete biti slobodni za jedno prepodnevno slatko-gorko kresanje za matine? – pita moj kraljević iz podsvesti pružajući ruku ka meni. Kraljevića nema. Ni ovog dana nema. U deset me gurne u krevet i ne pušta do jutra.

Devojke računaju, mladići proučavaju pravo i medicinu, kome ništa drugo ne ostane, piše blog.

Vidi se s prozora kako aparat za uništavanje dokumenata bljuje granule papira s kodovima u boji.

Cev izlazi iz zida, njen najlonom obmotan kraj uranja u kontejner. U suterenu ponestaje škembića i musake od kelja. Svako svakome govori ti. Polako će se svi stomaci napuniti, granule papira danas su zelene.

Volela bih da pišem o muškarcima. Ne kao o svinjama, i kako ostavljaju nezatvoreni poklopac

ve-ce šolje, već onako kako muškarci pričaju o ženama. Umem pošteno da poludim za muškarcima, ne za jednim, ne za dvojicom, već, i za mene na vrlo iznenađujući način, za svima

njima. Joj, macani, joj, bistrooki. Osvaja me muškarac u njima (vidi, poštujem ženu u tebi),

umiljata je njihova ljubaznost, rizikovaću, čak su i fiksacija zadnjicom i buljenje u visinu grudi privlačni. Ovo govorim ne samo kao žena, već i kao

posmatrač s bulevara. Mogla bi se od njih
sastaviti jedna best of slagalica. I zaista, da li je sada u
modi da se muškarci vole ovako
sveukupno, u parčićima? Od jednog prstohvat brade,
od drugog leva ruka, od trećeg njegova
biserna slova i rupe u komunikaciji. To bi bilo skoro
ubilačko seciranje natenane, o tome još
moram da razmislim. No, dobro, ovde su sadržani i moji
strahovi, i sve je to tako komplikovano.
Sad ću duboko udahnuti, i- i -i.
Socrealistična nedelja: maci-mecan, ogrtač od frotira,
na glavi turban od peškira, pivo u levici
ruci. Po ispijanju piva – patriota, po tipu piva – antipa-
trioti (hajneken). U desnici ruci
visokokvalitetna seljačka kobasica s belim lukom, pod
pazuhom tegla sa zimnicom – neki
nestvarno dobri kornišoni, Zlato iz Satmara – iza uha
guščija mast i krema od belog luka. Srećno
aristokratsko podrigivanje. Kod kuće sam. Eto, okusila
sam svoju domovinu.

[Iščeprkala sam svet za sebe.]

To nije
Znati, to nije jutjub prezentacija.
Prosvetiti se, to nije prednja korica indeksa.
Govoriti, to nije mađarski.
Osećati, to nije komad u dva čina.
Ugledati i zavoleti, to nije art-bioskop.
Dobiti, to nije poslednji noćni metro.
Zavoditi, to nije video-igra.

Uzdići, to nije levitacija.
(Pro)pasti, to nije odeljenje intenzivne nege.
Biti iskren, to nije religija.
Isповедati se, to nije prijava poreza.
Prozreti, to nije TV program za iduću nedelju.
Biti srećan, to nije fabrika čokolade.
Spoznati, to nije obrazovni kurs koji finansira država.
Saosećanje, to nije komparativna nauka o životu.
Živeti odvojeno, to nije loše izolovani zid od gipsane ploče.

Napustiti, to nisu dve ukrštene kašike.
Pasti na leđa, to nije seksualnost.
Oblizati, to nije gastronomija.
Muzicirati, to nije nauka o harmoniji.
Putovati, to nije brojač kilometara.
Pristići, to nije prazan rezervoar za benzin.
Biti nesiguran, to nije potvrda o siromaštvu.
Biti pijan, to nije kabare orlova.
Pisati, to nije stranica na društvenoj mreži.
Živeti, to nije govorna pošta na telefonu.

Do kostiju oglodana nada
Možda, ovo upravo ne bi trebalo, pa ipak
pogledaj, ovo je uskisla supa od graška koju smo još
onomad
skuvale, kad je, ali ja ću je prosuti,
a ovo je ona jastučnica koja miriše na bebu, i
ja je neću prati,
i vidi, i ovo cveće je on,
i vidi, kako je muškatla ocvala, a
prošle nedelje je još,
a onda auto, kojim mama staje na travu,

a onda auto kojim njega odnose,
dve umesto tri stolice kraj stola, plus Đuso,
i šta bi rekao da je ovo ovako,
i ne gasi svetla jer samo bi,
ali umesto ovog ne znam šta može da se čini,
podići, tegliti, vući, gurati,
da ne bude ono što jeste,
da ne bude onaj koji jeste
jer ovo nema razrešenja, emocionalnog verujem u
jednog,
ne možeš sa ovim da živiš ni s kim,
očevi i nekrolozi odlaze i dolaze,
konflikti gube na težini,
opšta mesta postaju teža, ružičastija
u crnim okvirima,
može se zamisliti, prestrašiti, ćutati, planuti,

7

uopšte, može se bilo šta,
iza leđa porodice lupati po klavijaturi,
pomirisati flavon,
štipkati njegov pusti madrac plaćući,
smejati se kutiji prostazina na kojoj je napisao
crnim flomasterom crvena ljuta paprika,
kažem, ni za ovo nema nikakvog pravila,
a ipak, skoro uvek se isto događa svakom i sa svačim
u ovakvoj prilici,
s time niko nikad ne računa,
što niko i ništa, uzročno-posledično
ne može da razjasni,
nema pripremljenog superkomplet inventara
da je živio, a „od toga su drugi već umirali”,

mada
toliko njih zna sada bar jednom unutar sebe
u sebi biti, ovako sam,
jer, ovde mu široki struk,
duboke pore,
oči s neprimetnim otokom,
ergo, tu su na meni, u meni,
tu, u svim dimenzijama, u svim svojim
očajnim samopokazivanjima,
ergo, tu sam ja, tu je on,
mršava, zaista do kostiju oglodana nada, da
kiša pada, halo, hropće, sunce u jezero krvi tone,
ali živote, truli živote, ipak si to ti učinio s njim.

Deo trema

Teta Jezerovodac s visokog prizemlja, hropće teta Jezerovodac i pruža bebisiterki kroz vrata
sobnu ljljašku za malog Grgu. Moj unuk je prerastao,
ali Grgici će sigurno biti dobra.

U dnu zgrade četrdeset i šest godina ne štima spisak
stanara. I telefonski broj lekara u kvartu još
uvek je šestocifren ispod narodnorepubličkog kućnog
reda. Sve je umrljano žutim.

Pa gde ovi žive?

Teta Jezerovodac hropće jer joj je pre tri godine odstranjen tumor iz grudnog koša. Nije to bila
sprdnja, ali ipak tako nešto. Uzrok i posledica ujedno.
Ima sreće da je još živa, rekla joj je uz
frktavi podsmeš Manjika.

Teta Jezerovodac ne smeje se u takvim prilikama, a i
inače samo cvili. Operisao ju je doktor koji
je tada još imao šestocifreni telefonski broj. E, vidite,
teta Jezerovodac, ovaj je, bogami,

zloćudan, i mada su pluća, odstranili smo ga na vreme. Nema metastaze, u početnoj je fazi. Za poslednjih osam godina taj doktor ima čak dve privatne ordinacije i presađenu kosu na temenu. I

8

ćika Jezerovodca on je poslao prvi put na rendgen. Sobna ljuljaška je, hvala bogu, dobra za

Grgicu. U redu, plafoni su visoki, ali su dvokrilni otvori uski, nije istina da nemaju obzira prema

onima u invalidskim kolicima. A da joj je unuk pre-rastao ljuljašku, teta Jezerovodac je malo slagala.

Nijednog goluba, ni aviona, samo mrtvilo. Hajde, namesti mi taj termopojas, bubrezi mi vise.

Ima petnaest godina otkako je ćika Jezerovodac dobio korišćena invalidska kolica iz Zapadne

Nemačke, a sad za rođendan teleobjektiv iz Južne Amerike od kćerke koja je otišla za rođacima

koji su emigrirali pedeset i šeste. Bar da može da ga isproba na pticama ili nekoj jedrilici, ali

uzalud, ovde je gužva na nebu poput kruženja rukom po ustajaloj vodi. Otkotrljao se u hodnik,

malo napred, pa nazad. Svaka vrata je nazivao otvorom.

Samo mrtvaja. Naučio je to od kćerke.

Dva sa metar i po deo trema, ali bar ga ima. Slatki moji, pišite, pošaljite mi Manjikine dimenzije,

pogotovo mere njene zadnjice, samo mrtvaja, ja bez toga ne mogu da joj pošaljem farmerke.

Manjiki, starijoj kćerki, falila je daska u glavi, volela je da se oblači. Ćika Jezerovodac sa obe

ruke uzdigao se na obruču invalidskih kolica, propeo se.

Teta Jezerovodac mu je dotle odozgo
 navlačila donji deo odeće. Spretno su sarađivali, ona je
 ritmično hroptala. Nikad joj nije seo na
 ruku, s godinama mu je ojačao gornji deo tela. U su-
 sednoj zgradi nije bilo ni balkona, a kamoli
 trema.

Stari je rečenicu uvek počinjao s čuj. Čuj, kako si dobro
 napravila ovaj rizibizi. S drugog sprata
 se čulo i kako se vole, a to je, bogami, sprat i po iznad.
 Nije se baš čuo seks, već ono ostalo.

Kuvanje, rizibizi, kupanje i zajedničko nameštanje kre-
 veta. Čuj, pa ti si sasvim poludela. Dve
 sobe spojili su u jednu. Moglo se to videti i po parketu
 čije su se šare razdvojile po sredini sobe
 ko dve polovine dupeta. Teta Jezerovodac je to svojim
 očima videla kad je jednom ušla kod njih.

Procurila im voda u stan do njih, ili tako nešto. Stavila
 je u rizibizi parče putera, naravno da je
 tako ukusniji, čula je kako su razgovarali o tome. A njoj,
 zaboga, ni dunavski talas s višnjama i
 čokoladom neće da se sjedini, a uvek joj je uspevao. Si-
 gurno nešto nije u redu s brašnom.

Vakumiraju ga ili zgušnjavaju, pitaće Manjikinog dru-
 gog muža, koji je portir u mlinu.

Pa lepo ti kažem da mi bubrezi vise.

Manjika je stajala tamo na tremu u kratkim pantalona-
 ma od izbledeleg, nostalgičnog materijala
 koje je nasledila od pokojnog prvog muža i zalivala teta
 Jezerovodičinu noćnu frajlu na polici od
 iverice koja je svrstana u neznamkoju klasu opasnosti
 od požara. S dela terase čika Jezerovodca
 tačno se mogla videti. Nije bio baš lep prizor, ali morao
 si negde gledati. Pa zar nisam od vas

zaslužio nijednog prokletog letećeg zmaja na nebu da ga posmatram teleobjektivom!?

Uto je bebisiterka s Grgicom sišla s trećeg sprata.

Bilo je vreme za igru u pesku. Grudi teta Jezerovodac ubrzano su se nadimale, grabila je vazduh

koliko je mogla. Posmatrala je Manjiku kako je vredna, Grgicu u zavoju stepeništa koji će u

ljuljašci njenog unuka izgovoriti prve reči: samo mrtva-ja. Dobra je devojka ova Manjika, spretno zaliva cveće, nijedna kap se ne preliva.

9

Bez premca

U velikom gradskom kupalištu na vratima ženskog ve-
-cea je rebrasto mlečno staklo koje Klara

ne podnosi. Doduše, službeni ve-ce ima ključeve i može da ga koristi samo osoblje kupališta, ali

zbog rebrastog mlečnog stakla vanredno je indiskretan. Vidi se svaki pokret. I kad žena seda na

šolju, i kad ne seda. Klara seda, ali pre toga obloži toa-
let-papirom dasku. Događalo se da čak i

ovako pokupi nešto. Njen muž je doktor, ali to nije na-
pisala na vratima.

Klara je maserka. Ima malu kabinu u velikom gradskom kupalištu s metalnom pločicom na

vratima od lamperije. Žuža je dala da se na njenu ploči-
cu ugravira da je doktorova supruga, mada

njen muž još nije završio studije.

Klaru često boli glava. Iza svakog gosta domestosom de-
zinfikuje brave šesnaest puta gore-dole,

četiri puta levo-desno. Dva puta okrene ključ u labavoj službenoj bravi, onda ga vrati. Nikad se